

РЕШЕНИЕ

№ 156

гр. София, 23.03.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

**ВЪРХОВЕН КАСАЦИОНЕН СЪД, 1-ВО НАКАЗАТЕЛНО
ОТДЕЛЕНИЕ**, в публично заседание на двадесет и седми октомври през две хиляди двадесет и пета година в следния състав:

Председател: Ружена Керанова
Членове: Христина Михова
Красимир Шекерджиев

при участието на секретаря Елеонора Тр. Михайлова
в присъствието на прокурора Б. Г. Д.

като разгледа докладваното от Ружена Керанова Касационно наказателно дело от общ характер № 20258002200809 по описа за 2025 година

Касационното производство е образувано по протест на прокурор при Апелативна прокуратура- Пловдив срещу нова присъда № 6/29.04.2025 г., постановена по ВНОХД № 521/2024 г. от Апелативен съд – Пловдив.

В касационния протест се съдържа позоваване на отменителните основания по чл. 348, ал.1, т. 1 и т. 2 от НПК. Твърди се, че съдът не се е съобразил с изискванията на чл. 13, чл. 14 и чл. 107, ал. 5 от НПК, а неоснователното отхвърляне на доказателствени искания за провеждане на очна ставка между свидетелите Д. и Т. и за назначаване на техническа експертиза, е довело до ограничаване правото на обвинението като страна в процеса да докаже обвинителната си теза. Заявено е, че допълнителни аргументи ще се изложат след изготвяне на мотивите. В постъпилото допълнение към протеста се изтъква, че апелативният съд е допуснал нарушение на материалния закон, като е оправдал подсъдимия О. М. за две отделни престъпления по чл. 312, ал.1 във вр. с чл. 26 от НК и по чл. 312, ал. 1 от НК, съобразно повдигнатото обвинение, без да съобрази, че с постановената първоинстанционна присъда деянията са били обединени в

едно продължавано престъпление, поради което е следвало да се произнесе по формираното от първата инстанция обвинение. В тази връзка се твърди и допуснато нарушение на процесуалния закон, тъй като въззивният съд не е изложил мотиви поради какви причини в конкретния случай е неприложим институтът на продължаваното престъпление. Оспорва съдебната оценка на показанията свидетелите Т. и Я. и се претендира пълна достоверност на съобщеното от тях. Развити са доводи за неоснователно доверяване на обясненията на подсъдимия, за игнориране на показанията на К. и необсъдени противоречия в показанията на Д.. Повторено е оплакването за неоснователен отказ да се проведе очна ставка между Д. и Т.. В заключение се обобщава, че обсъдената в протеста оценъчна дейност по отношение на доказателствената съвкупност показвала отсъствие на изискуемия се комплексен и обективен подход. Отправеното искане е за отмяна на въззивната присъда, с която подсъдимият О. М. е признат за невиновен в извършване на престъпления по чл. 312, ал. 1 във вр. с чл. 26 от НК, и връщане на делото за ново разглеждане от въззивния съд.

В съдебното заседание пред касационната инстанция прокурорът от Върховната касационна прокуратура поддържа протеста по направените в него доводи и искания. Изразява несъгласие само с твърдението в него, че апелативният съд е следвало да се произнесе не по обвинението, а по квалификацията, дадена от първата инстанция във връзка с чл. 26, ал.1 от НК. Подсъдимият О. М., редовно призован, не се явява. Представява се от защитник, който пледира за оставяне в сила на атакуваната присъда.

Върховният касационен съд, първо наказателно отделение, като обсъди доводите на страните и извърши проверка в пределите по чл. 347, ал.1 от НПК, установи следното :

С присъда № 27/02.10.2024 г., постановена по НОХД №535/2022 г., Окръжният съд - Пазарджик признал подсъдимия М. О. за виновен в това, че в периода 12.10.2020 г. до 13.10.2020 г. при условията на продължавано престъпление, в качеството си на лекар, когато не действа в качеството си на длъжностно лице, снабдил Г. Т. с лъжливи свидетелства за състоянието на здравето му (амбулаторен лист и болничен лист в два екземпляра) и А. Я. с лъжливо свидетелство за състоянието на здравето му (лист за преглед на пациент в консултативно -диагностичен блок) в спешното отделение, поради

което и на основание чл. 78а, ал.1 от НК го освободил от наказателна отговорност за престъпление по чл. 312, ал. 1 във вр. с чл. 26, ал. 1 от НК, като му наложил административно наказание глоба в размер на 2000 лева.

Със същата присъда подсъдимият О. М. е признат за невинен и оправдан за извършени от него на 09.10.2020 г. и на 13.10.2020 г. две престъпления по чл. 225в, ал. 1 от НК.

По протест и по жалба на подсъдимия О. М. е било образувано ВНОХД № 521/2024 г. по описа на Апелативен съд – Пловдив. Въззивното производство е приключило с оспорения сега съдебен акт, с който първоинстанционната присъда е била отменена в частта ѝ, с която подсъдимият е признат за виновен за престъпление по чл. 312, ал. 1 във вр. с чл. 26, ал. 1 от НК, за което на основание чл. 78а, ал. 1 от НК е освободен от наказателна отговорност с налагане на административно наказание, като вместо това той е признат за невинен, както следва :

- в това, че на 12.10.2020 г., при условията на продължавано престъпление, в качеството си на лекар, когато не е действал като длъжностно лице, да е снабдил Г. Т. с лъжливи свидетелства за здравословното му състояние, поради което и на основание чл. 304 от НПК е оправдан по възведеното обвинение по чл. 312, ал.1 във вр. с чл. 26, ал. 1 от НК;

- в това, че на 13.10.2020 г. в качеството си на лекар, когато не е действал като длъжностно лице, да е снабдил А. Я. с лъжливо свидетелство за здравословното му състояние, поради което и на основание чл. 304 от НПК е оправдан по възведеното обвинение по чл. 312, ал.1 от НК.

В останалата част относно оправдаването на подсъдимия по обвиненията за престъпленията по чл. 225в, ал. 1 от НК първоинстанционната присъда е потвърдена.

Протестът е допустим, но по същество неоснователен. Потвърденото от апелативния съд оправдаване на подсъдимия М. по чл. 225в, ал. 1 от НК не е протестирано от прокурора, поради което съобразно разпоредбата на чл. 347, ал. 1 от НПК остава извън пределите на касационната проверка.

Пространното изложение в допълнението към протеста, свързано със заявеното основание по чл. 348, ал.1, т. 1 от НПК, е неоснователно. Изразеното разбиране, че оправдавайки подсъдимия по обвинението за

извършено от него престъпление по чл. 312, ал. 1 от НК, въззивният съд е следвало да се съобрази с „правната квалификация и предмета на обвинението, формулирано с първоинстанционната присъда“, обединила отделните деяния в едно продължавано престъпление, не намира опора в процесуалния закон. С обвинителния документ, сложил началото на съдебния процес срещу подсъдимия М., е повдигнато обвинение за извършени от него престъпления по чл. 312, ал.1 във вр. с чл. 26, ал. 1 от НК за снабдяване на Г. Т. с лъжливо свидетелство за здравословното му състояние, съответно за извършване на престъпление по чл. 312, ал.1 от НК за снабдяване на А. Я. с такова свидетелство. Видно от оповестеното по-горе съдържание на първоинстанционната присъда, окръжният съд е приел, че така инкриминираните деяния следва да бъдат обединени в едно общо продължавано престъпление. Не е необходимо да се излагат подробни съображения, че предметът на въззивната проверка е очертана от правната квалификация на обвинението. Приложеният от първостепенния съд закон не обвързва въззивната инстанция. Това произтича от същността на контролното производство, в което тази инстанция е и такава по същество (втора първа инстанция). Затова с новата присъда, упражнявайки правомощията си по чл. 336, ал.1, т. 3 от НПК, въззивният съд следва да оправдае подсъдимото лице по повдигнатото обвинение, внесено с обвинителния акт. Процедирайки по този начин, апелативният съд не е допуснал съзряното от касатора нарушение, квалифицирано в допълнението към протеста като такова по смисъла на чл. 348, ал.1, т. 1 от НК. Несъстоятелно е и възражението, вече обвързано с наличието на процесуален порок, с което съдът е упрекнат, че не е изложил съображения защо в разглеждания случай е неприложим институтът на продължаваното престъпление. Такава мотивировка в съдебния акт не е била и необходима, защото подсъдимият е оправдан изцяло по повдигнатото му обвинение.

В едната си част развитата аргументация, представена в подкрепа на второто от касационните основания, е съпътствана със собствен на касатора анализ на гласните доказателствени източници, конкретно показанията на свидетелите Г. Т. и А. Я., като при преценката им се настоява определени факти да бъдат интерпретирани само по предложения в сезирания документ начин, разминаващ се с дадения от втората инстанция мотивиран прочит на доказателствената съвкупност. Така по същество се формулира оплакване,

гравитиращо към необоснованост. В тази връзка настоящият съдебен състав счита за нужно да припомни, че фактическата необоснованост, когато не е резултат от процесуални нарушения, не подлежи на обсъждане в рамките на провежданата процедура по глава двадесет и трета от НПК. С оглед на тези уточнения доводите, поддържани с протеста, не следва да се разискват извън контекста на претенцията за опорочена доказателствена дейност и за правилността на формирането на вътрешното убеждение на решаващия съдебен орган.

Апелативният съд в рамките на възложените му от чл. 314 от НПК задължения за цялостна проверка на оспорената пред него присъда, надлежно я е осъществил. По обхват и структура атакуваният съдебен акт отговаря на стандарта по чл. 339, ал. 3 във вр. с чл. 305 от НПК. Съдържанието му обективира самостоятелна дейност на апелативния съд на релевантните факти и мотивиран разбор на доказателствената съвкупност. За да се произнесе по въззивния протест и жалбата на подсъдимия М. и в правомощията си на инстанция по фактите, е провел съдебно следствие, в рамките на което е извършил повторен разпит на свидетелите Г. Т., А. Я., П. Д., изслушал е обясненията на подсъдимия и е провел разпит на В. Ц., личен лекар на Т..

Несъгласието на касатора с извършеното оценъчно третиране на формираната доказателствена съвкупност и направените въз основа на това изводи за отсъствие на достатъчно убедителни и безспорни доказателства, които да подкрепят обвинителната теза за извършени от подсъдимия престъпления по чл. 312 от НК, се основава на разбирането за неправилна оценка на показанията на Т. и Я.. Въззивният съд не търпи упрек за проявената възискателност при проверката на показанията на свидетелите, които несъмнено са били определящи за обвинението срещу подсъдимия, проследявайки детайлно информацията, която те са споделили в разпитите си от двете фази на процеса. Всъщност, отказът на предходната инстанция да даде преимущество в доказателствения процес на показанията на посочените свидетели е разчетена в допълнението към протеста като игнориране в противоречие с нормата на чл. 14 от НПК на изводимите от тях данни. Съдържанието на мотивите към новата присъда показва, че съдът последователно е подчертал факторите, поради които се е отнесъл с недоверие към свидетелстването на Т. и Я., откроявайки коректно съществуващите противоречия и непоследователност при излагането на данните за

релевантните моменти от инкриминираните събития. Тези разсъждения обяснимо са подминати в протеста, а именно те са обусловили отказа на апелативния съд да ги цени като източник на несъмнени и достатъчни по обем доказателствени факти в подкрепа на обвинителната теза. Извършената от втората инстанция самостоятелна интерпретация на събрания доказателствен материал изключва отправената критика за пренебрегване на показанията на Т. и липса на обективност при оценката им. Съдът е обсъдил способността им да спомогнат за безспорно установяване на фактологията, съпоставяйки ги с показанията на свидетелката Д., присъствала в хирургическия кабинет при посещението му и с обясненията на подсъдимия. Процесуално издържано съдът е обсъдил и информацията, споделена от В. Ц., личен лекар на Т., която го е насочила с издадено направление към консултация от хирург, тъй като е установила при него налична симптоматика, относима към поставената от нея диагноза. Тези данни, видно от мотивите на протестираната присъда, са третиранни като факти, които макар и да нямат самостоятелно доказателствено значение, имат отношение към убедителността на показанията на Т., поддържал, че той не е имал никакви оплаквания, изискващи преглед от подсъдимия в разпитите му от подготвителната фаза и пред основния съд. В тази аспект апелативният съд е обърнал внимание и на това, че Т. за първи път в разпита си, проведен в допълнителното съдебно следствие, е отбелязал факта за наличие на болки в съответната анатомична област, дало основание да бъде насочен към хирург от свидетелката Ц..

Възражението за отсъствие на съдебна реакция по повод на съзрените в протеста противоречия между показанията на Д., депозириани от нея пред основния съд и тези, пред въззивната инстанция, не допринасят съществено за оспорването. Както се посочи, въззивният съд е провел повторен разпит на тази свидетелка, като в хода на провеждането му са ѝ предявени съставените документи по повод прегледа на Т.. Без да се навлиза в същината на депозирианите от Д. показания пред окръжния съд, в отговор на поддържания довод се отбелязва, че описвайки своето местоположение в кабинета и действията си по въвеждане на данните за статуса на Т. в компютъра, е заявила само, че не може да каже дали докторът е извършил преглед. Това нейно изявление не съдържа вложения в протеста смисъл, най-малкото защото се разглежда изолирано от съществения факт, споделен от свидетелката, че пациентът през това време е съобщавал за своите оплаквания.

В допълнението към протеста се поддържа, че апелативният съд неоснователно е игнорирал показанията на свидетеля К. – лекар в хирургичното отделение, констатирал, че има регистриран пациент А. Я., който изобщо не е виждан в отделението. По такъв начин било пренебрегнато изискването на чл. 107, ал.5 от НПК. Данните по делото не подкрепят подобен прочит на мотивите към въззивната присъда, тъй като при отразяването на фактическата обстановка на стр. 12 тези факти, изводими от показанията на К., са отразени, а на стр. 18 е дадена и оценката на апелативния съд за тяхната достоверност. Освен това, твърденията в обвинителния акт относно фиктивното настаняване на свидетеля Я. в болничното заведение в нарушение на изброените там правила, са обвързани фактически с повдигнатото обвинение по чл. 225в, ал. 1 от НК, за което подсъдимият е бил оправдан и което не е оспорено с касационния протест. Все във връзка с претенцията за отсъствие на комплексен анализ е и маркираният довод, че според показанията на клиничните лаборанти е извършвано изследване на кръвта на пациента А. Я., който факт бил в разрез с приетото от съда, че той не е давал такива биологични проби. Поддържана така тезата съдържа известна противоречивост, защото от една страна се претендира пълна обективност на показанията на Я., който в разпитите си е отричал да е предоставял биологични проби за изследване. От друга, трябва да се подчертае, че информацията, споделена от споменатите свидетели, се отнася до реда, по който постъпват за изследване пробите от съответните отделения в болницата, отразяването на името на пациента (върху бележка/стикер), провеждането на самото изследване и отразяване на резултатите в журнала на лабораторията. Впрочем, в протеста не е разяснено как тези факти се отнасят към предмета на доказване и тяхната полезност при решаване на спорните по делото въпроси.

На следващо място, в сезиращите документи се съдържат доводи за допуснати съществени нарушения на процедурните правила поради отказа на втората инстанция да удовлетвори направените във въззивната процедура доказателствени искания. Трябва да се подчертае във връзка с тези искания, че съдът не е обвързан със законово задължение да удовлетворява всички и всякакви доказателствени искания. Известно е също така, че не всеки отказ да се събират доказателствени материали по искане на някоя от страните води до процесуално нарушение, а само този, който е осуетил установяване на

обстоятелствата от кръга на чл. 102 от НПК.

Въззивният съд не е допуснал процесуално нарушение, като не е назначил поисканата от прокурора техническа експертиза, която да установи съдържанието на намиращите се в досъдебното производство дискове, предоставени от „***“ ЕООД. В случая причините, поради които решаващият съдебен състав е отказал да уважи посоченото искане, са подробно обяснени в постановеното протоколно определение в съдебното заседание, проведено на 29.04.2025 г. Мотивирано е прието, че тези оптични носители са били на разположение на органите на разследване, предявени са на всички страни, като съобразно писмените документи те съдържат само записите от излъченото телевизионно предаване, а не материалите в техния първоначален, суров вид, в който са били заснети на място. В протеста липсва противопоставяне на изложената съдебна аргументация, а повторението на искането на плоскостта на възражение за допуснат процесуален порок не компрометира преценката на съда, че отсъства необходимост от назначаване на такава експертиза предвид оповестеното съдържание на дисковете, с което страните са запознати. Следващото възражение, предназначено да илюстрира опорочена процесуална дейност на въззивния съд, се обосновава и с твърдение за отхвърлено искане за поставяне на свидетелите Т. и Д. в очна ставка, което било ограничило правото на прокурора да докаже обвинителната теза. Поначало наличието на противоречие между гласните доказателствени източници не предпоставя задължително провеждане на очна ставка, като специфична форма на разпит на две лица и това следва от нормата на чл. 143, ал. 1 от НПК. Съществуващите противоречия могат да се преодолеят чрез анализ и преценка на показанията на съответните лица в контекста на останалия доказателствен материал, както това е сторено в случая. Само за пълнота и в отговор на претенцията се посочва, че разкритите от съда разнородни и непоследователни изявления на Т. относно присъствието на Д. в лекарския кабинет, очевидно са преценявани като основание за отхвърляне на коментираното доказателствено искане.

С поддържаното твърдение, че остава неразбираемо защо, въпреки двоякият характер на обясненията на подсъдимия и мнението на касатора за тяхната изолираност от останалия доказателствен материал, очевидно се оспорва съдебната оценка за доказателствената им значимост. Претенцията имплицитно съдържа довод, че обясненията на подсъдимия по същество са

недостоверни. Във връзка с това оплакване се отбелязва, че видно от мотивите на въззивната присъда втората инстанция не е пренебрегнала спецификата на обясненията на подсъдимото лице като средство на защита, но те са преценени в случая и като доказателствен източник. Процесуалната стойност на тези обяснения е преценявана при комплексното им обсъждане с показанията на Д. и Ц.. По повод на другото обвинение по чл. 312 от НК, извън показанията на Я., за които съдът е приел, че не представляват точна реконструкция на събитието, не са представени други доказателства. По същественото е, както нееднократно е заявявано и в съдебната практика, че обстоятелствата от кръга на чл. 102 от НПК не могат да се изяснят ефикасно чрез подхода да се обосновава виновността на подсъдимото лице с недоуверността на собствените му обяснения. Обвинението се доказва чрез убедителни положителни доказателства, които обуславят несъмнени изводи за извършеното деяние, за автора му и за вината на дееца. Осъдителна присъда не може да се аргументира със съображения за недоказаност, нелогичност, противоречивост на защитната теза. Това е така, защото недоуверните обяснения на дееца не са доказателство в подкрепа на обвинението.

Накрая, апелативният съд е изложил мотиви по всички доказателствени материали, които са приложени по делото и биха имали отношение към инкриминираната дейност на подсъдимия. Общо формулираните заявления в допълнението към протеста относно задължението на въззивната инстанция за комплексен и обективен анализ на доказателствената съвкупност, за ясна и разбираема съдебна теза при оценката на доказателствените източници, каквито се настоява да липсват, не се потвърждават от предметената процедурна дейност по делото и съответно не водят до извод, че са нарушени чл. 14 и чл. 107 от НПК.

Крайното заключение на въззивния съд, че чрез събрания доказателствен материал, постижим в този процес, не се постига стандартът, заложен в чл. 303, ал.2 от НПК, необходим за постановяване на осъдителен съдебен, не е направено произволно. Основава се на обективна оценка на всички данни по делото, поради което и въззивната присъда не страда от претендираните в протеста пороци от процесуален характер.

Водим от горното и на основание чл. 354, ал.1, т. 1 от НПК, Върховният касационен съд, първо наказателно отделение

РЕШИ:

ОСТАВЯ В СИЛА въззивна присъда № 6/29.04.2025 г., постановена по ВНОХД № 521/2024 г. от Апелативен съд – Пловдив.

Решението на подлежи на обжалване.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____